БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ДЕКАБРЬ 14 четверг 1939 он № 286 (2986) Сэн 10 мунгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

МҮНӨӨДЭРЭЙ БОЕВОЙ ЗОРИЛГО

Социалистическэ хүдөө ажахы болбол мүнөөсагай түрүү техникээр эбсэглэгдэнхэй. Машинно-тракторна станцинуудай хэдэн зуу мянган тракторнууд, комбайннууд ба бусад сложно машинануудань колхозуудай поленууд дээрэ хүдэлмэрилнэ. Хүдөө ажахые механизацилга болбол манай газартаряаланда бодото культурые асараа, колхознигуудай ажалые вариижуулан хүнгэдхөө, түрүү советскэ агратехникые хэрэглэхэ аргабайдалые колхозуудта олгоо. Колхозно таряашадай дундаһаа гайхамшаг механизаторска кадрнууд ургаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ, колхозно поленууд дээрэһээ тон баян ургаса хурягдана. Колхознигууд болбол машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэриинь ашые харана. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө натуроплата оруулга—энэ хадаа бидэнэй арюун уялга мүн гэжэ, колхозник бүхэн һайтар мэдэрнэ. Республикын түрүү колхозууд ба сельсоведүүд хадаа натуроплата тушаалгые болзорһоонь урид дүүргээ. Мухар-Шэбэрэй аймагай, Сутайн сельсоведэй, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр П. Дымберилов болбол бүхэли сутка соо таряа сохилгые эмхидхэжэ, хүдэлмэриин ба унаагай бүхы хүсөө натуроплата тушаалгада ба семссуда бусаалгада элсүүлжэ шадаһанайгаа результадта, гүрэндэ таряа тушаалгые болзорһоонь урид, октябриин түрүүшын үдэрнүүдтэ дүүргээ. Селенгын аймагай, Доодо-Бухэнэй сельсоведэй колхозууд мүн лэ болзор соонь дүүргэбэ. Яруунын аймаг (ВКП(б)-эйн Айкомой секретарь нүх. Борсоев), Тарбагатайн (Айкомойнь секретарь нүхэр Дудников) аймаг болбол гүрэнэй үрдахи уялгануудаа гүйсэд дүүргээ.

Зүгөөр, республика дотор абажа үзэхэдэ, декабриин 11-нэй мэдээгээр, натуроплата тушаалга—85,9 проц., семссуда—85,6 процент дүүргэгдээд байна. Зарим аймагуудай, жэшээлхэдэ Закаминай, Мухар-Шэбэрэй, Иволгын ба Хориин аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд, райуполнаркомзагууд болбол гүрэндэ таряа тушаалгада колхозуудай бүхы хүсые элсүүлжэ шадаагүй, бүхэли сутка соо таряа сохилгые эмхидхээгүй байна. Олонхи аймагуудта (Бичура, Кяхта, Селенга, Заиграево, Кабанск) таряа тушаалгын графигууд табигдаагүй ба хэрбээ табигдаһаншьеһаа—тон формальна байгаа. Графигай дүүргэлтые шалгалта ойрдоошье хэгдээгүй. Эдэ аймагуудай зарим колхозуудай ургасые тодорхойлгодо тон ехэнүүд алдуунууд гаргагдаһан байна. Ургасыень тодорхойлон разрядуудта оруулхадаа, зарим колхозуудай ургасынь искуственнэ багадхагдаһан байна.

Кабанскын аймагай, Дулаанай сельсоведэй «Байкал» колхоз болбол үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ дутахагүй ургаса хурябашье, «таряан муу ургаа» гэһэн, ямаршье үндэһэгүй «шалтаг» дурсаад, семссуда бусаалгые мүнөө хүртэр эхилээдүй. Тус аймагай, Хандулинска сельсоведэй, Пушкинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүх. Елешов) ба «Путь Сталина» (түрүүлэгшэнь нүх. Дементьев) колхозууд болбол натуроплата тушаалгаараа бүхы аймагаа гэдэргэнь татажа байна. Хориин аймаг—натуроплатаяа миил 66, 7 процент дүүргээ; Закаминай аймаг—42.0 проц. ба Иволгын район—78,3 процент тушааһан байна.

Натуроплата тушаалга ба семссуда бусаалгын бүхы болзорнууд үнгэрөө. Иркутска ба Читинскэ областьнуудтай баталаһан социалистическэ соревнованиин договор соогоо, таряа тушаалгаа Октябрьска Революциин ойн һайнүдэрлэлгэ хүртэр дүүргэхэ гэжэ уялга абаа һэмди. «1939 оной ургаса хуряалгада бэлэдхэл ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ бэлэдхэл тухай» ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолой ёһоор, ноябриин 15-да бүрин дүүргэхэ ёһотой байгаабди.

Тиимэһээ, районно партийно-советскэ организацинуудай, райуполнаркомзагууд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөөдэрэй боевой зорилгонь хадаа—гүрэндэ таряа тушаалгые ойрын 1-2 үдэрэй торшо соо дүүргэлгые хангалга болоно. Энээнэй тула, колхозуудахи хүдэлмэришэдэй ба унаагай, тэрэшэлэн техническэ хүсэнүүдые натуроплата тушаалгада ба семссуда бусаалгада хандуулха ёһотой ба таряа тушаалгые гэдэргэнь татахаа һэдэгшэдые хатуугаар хэһээхэ уялгатай.

Машинно-тракторна станцинуудые гүрэнэй бюджедээр финансировалаха тухай ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй, 1938 оной февралиин 5-най тогтоол дотор, «МТС-үүд болбол натуроплатые саг соонь колхозуудаар тушаалга ба зөөлгын түлөө бүрин харюусалгатай» гэжэ хэлэгдэнэ. Теэд, зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, өөрынгөө энэ гол зорилгын бэелүүлгые хангана гүй.

Гүрэндэ таряа тушаалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэлгэһээ, колхозуудай доход хубаариин ба хабарай тарилгада бэлэдхэлгын амжалтанууд нэлеэд дулдыдаха байна.

Мүнөө үедэ, манай оронной ажалшад болбол историческа үдэртэ — нютагуудахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй һунгалтануудта бэлэдхэжэ байна. Колхозно массын үйлэдбэриин ба политическэ активностинь угаа үндэр хэмжээдэ.

Һунгагшад-колхознигууд болбол нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтануудые үйлэдбэриин шэнэнүүд илалтануудаар угтаха гэһэн уялгануудые абана. Мүнөө, аймагай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд болбол колхозно массын политическэ ба үйлэдбэриин активностиие толгойложо, тэрэниинь, гүрэнэй урдахи уялгануудые түргөөр дүүргэлгэдэ зорюулаха ёһотой.

Ленинградска военнэ округой штабай декабриин 10-най оперативна мэдээ

Манай сэрэгүүд болбол декабриин 10-най үдэртэ бүхы флангануудта 5-7 километртэ урагшаа дабхиһан байна.

Ухтинскын зүг тээшэ Куолоярви нютаг, Поросозерскын зүгтэ Йохоналла село, Карельскэ перешейкэ дээрэ Бобошино ба Кирка Муолаа нютагууд бидэнээр эзэлэгдэбэ.

Сагай уларилай муу байһан дээрэһээ, разведывательнэ ниидэлгэнүүд лэ ябуулагдаһан байна.

Ленинградска военнэ округой штабай декабриин 11-нэй оперативна мэдээ

Манай сэрэгүүд болбол декабриин 11-эй үдэртэ зүг бүхэндэ урагшаа дабхилгаяа үргэлжэлһэн байна. Бидэнээр, Питкяранта город (Ладожско нуурай хойто эрьедэ)—Сердоболь ошоһон түмэр харгын головной станци ба Выборгскын зүг тээшэ Сипроль, ба Муурила селонууд абтаба.

Үүлэнэй доро һуунги байһан дээрэһээ, авиациин боевой ябуулганууд болоогүй.

Нүхэр Сталинай түрэһэнһөө хойшо 60 жэлэйнь ойдо.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Сталин, Соведүүдэй VIII онсо съездын трибуна дээрэ.

Нүхэр И.В. Сталин болбол Эстонско армиин главнокомандовалагша генерал Лайдонертэй уулзаба

Декабриин 11-дэ, нүхэр И. В. Сталин болбол Эстонско посланник г. Рей гэгшын үдэшэлгээр ерэһэн, Эстонско армиин главнокомандовалагша генерал Лайдонертэй уулзаба.

Уулзалгада, ССР Союзай Совнаркомой түрүүлэгшэ ба СССР-эй гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүх. В. М. Молотов ба Оборонын Арадай Комиссар, Советскэ Союзай маршал нүх. К. Е. Ворошилов ерэбэд.

Хөөрэлдөөнь часай торшо соо үргэлжэлэбэ.

Нүхэр И. В. Сталин—Ереванска Городской Соведэй депутадуудта кандидадаар регистрацилагдаба

Ереван, декабриин 10. (ТАСС). Ереванска Городской ажалшадай депутадуудай Соведтэ һунгаха, һунгуулиин №1 округой һунгуулиин окружной комиссиин заседани болобо.

Нүхэр **Иосиф Виссарионович Сталиниие** Ереванска Городской Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ тухай Кировэй нэрэмжэтэ СК-Совпрен комбинатай коллетивэй хамтын суглаанай (3 мянган хүнэй хабаадалгатай), протоколонь ба һунгуулиин № 1 округто баллотировалагдаха тухай нүх. Сталинай зүбшөөлэнь һунгуулиин комиссида ороһониие, һунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ Джагацпанян мэдээсэбэ.

Тэндэ хабаадагшад болбол энэ мэдээсэлые баярай ба үни удаан замхашагүй аплодисментнүүдээр угтаба. Агууехэ Сталинай хүндэлэлдэ баярай абяанууд соносогдоно.

—Декабрь һара соо түрүүшынгээ каучук орондоо үгэхэбди гэжэ үгөө үгөөһэмди. Түрэл Сталинаар бидэндэ үзүүлэгдэһэн найдалгаар зоригжуулагдаһан бидэнэр, энэ уялгаяа хүндэтэйгээр дүүргэхэбди—гэжэ стахановец Асканаз Артемян гэгшэ омогоор үгэ хэлэнэ.

Ереванска Городской Соведэй депутадуудта кандидат болгон, һунгуулиин № 1 округто баллотировалхынь тула нүх. **Сталиниие** регистрацилха тухай һунгуулиин окружной комиссиин тогтоол болбол нүх. Сталинай хүндэлэлдэ нэрьемэ аплодисментнүүд ба «Ура!» хашхаралгаар угтагдаба.

Нүхэр В. М. Молотов—Ереванска Городской Соведэй депутадуудта кандидадаар регистрацилагдаба

Ереван, декабриин 10. Ереванска Городской ажалшадай Соведтэ һунгаха, һунгуулиин №82 округой һунгуулиин окружной комиссиин заседани болобо.

Заседани дээрэ, Городой Молотовска районой предприятинуудай ба учреждениинүүдэй делегаци хабаадалсаба.

Ереванска Городской Соведэй депутадуудта кандидат болгон, Вячеслав Михайлович Молотовые һунгуулиин №12 округто регистрацилха тухай окружной һунгуулиин комиссиин тогтоолые хабаадагшад болбол агууехэ Сталинай хүндэлэлдэ ба тэрэнэй дүтын соратник нүхэр Молотовай хүндэлэлдэ нэрьемэ аплодисментнүүдээр ба баярай абяануудаар угтаба.

Германска экспортдо эсэргүү хэмжээябуулганууд тухай Британска правительствын указда, СССР-эй правительствын харюу

Ноябриин 28-да, Британска правительство болбол германска экспортдо эсэргүү шэглүүлэгдэһэн, хэмжээябуулганууд тухай указ толилоһон байна. Энэ указаар, британска правительство болбол ямаршье һаа товарнуудые германска портнуудһаа шэрэлгые, ба мүн бүхы германска товарнуудые нейтральна оронуудай портнуудһаа гаргалгые хорино. Британска правительство болбол дээрэ заагдаһан товарнуудые ашаалаһан судануудхадаа английска гү, али француузска портнуудта ор жолтэндэ эдэ товарнууд секвестртэ ороxo ба баалалтаар худалдагдаха ёһотой гэжэ эрэнэ Германиин харилсадаг, тэдэ гүрэнүүдэй портнуудһаа ямаршье һаа ашаатайгаар гараһан, нейтральна оронуудай суднанууд болбол контрольдо орохын тулада английска гү, али француузска портнуудта ошохо ёһотой болоно.

Энэ указтай дашарамдуулан, нейтральна оронуудай эрхэнүүд ба интересүүдые эбдэһэн ябадал болоһон, Великобританиин дээрэ заагдаһан хэмжээябуулгануудта эсэргүү Советскэ Правительствын протестые мэдүүлһэн нота, Москвадахи британска представительстводо декабриин 10-най үдэр, барюулагдаһан байна.

Энэ оной октябриин 25-да, Советскэ Правительство болбол, военнэ контрбандатай тэмэсэхэ нэрэтэйгээр уласхоорондын эрхын принципнүүдые эбдэжэ ба далайн худалдаае һүйдхэжэ байгаа Британска правительствын хэмжээябуулганууд та зүбшөөрэхэгүй байһан тухайгаа, мэдүүлээ һэн гэжэ нота һануулна.

Ноябриин 28-най үдэрэй указай үндэһөөр ябуулагдажа байгаа, германска экспортдо эсэргүү хэмжээябуулганууд хадаа нейтральна оронуудай интересүүдтэ шэнээр хохидол үзүүлэнэ. Великобританиин хэрэглэдэг, экономическа дайнай методүүд хадаа уласхоорондын харилсаануудай историдо прецедентые олохогүй байна. Энэ хадаа уласхоорондын эрхын нормануудые саашадань эбдэлгэ болоно, энэ эрхын ёһоор, дайлалдагша оронуудай территориһоо хэнэйшье һаа, ямаршье һаа товарнуудые гаргахыень нейтральна оронуудые хорижо хэншье шадахагүй байна.

Уласхоорондын эрхые иимээр эбдэлгэ хадаа германска товарнуудые нэгэ портһоо нүүлгэдэнь абаашахые хорилго болоно.

Эсэстэ, Советскэ Правительство болбол Германиин харилсадаг, тэдэ нейтральна гүрэнүүдэй портнуудһаа ямаршье һаа ашаануудые шэрээд ябаһан суднанууд хадаа контрольдо орохын тулада британска гү, али француузска портнуудта ороxo ёһотой гэһэн британска эрэлтэ хадаа тон хэтэрһэн ааша гэжэ тоолоно.

Великобританиин тэдэ хэмжээябуулгануудта эсэргүү протест мэдүүлэхэ зуураа, ССР Союзай правительство болбол, хэрбээ СССР-эй гүрэнэй худалдаанай суднань британска гү, али француузска портнуудта баалалтаар абаашагдаа һаань, хэрбээ энэ оной ноябриин 28-най үдэрэй указай ёһоор, СССР-эй гадаада худалдаанда ямар нэгэн хохидолой ушаруулагдаа һаань, бүхы болһон гарзануудай түлэһыень нэхэхэ эрхые өөртөө үлөөнэ.

Эстонско армиин Главнокомандовалагша генерал Лайдонерэй хүндэлэлдэ, Эстониин онсо посланник ба бүринэрхэтэ министр г. Рей гэгшэ обед үгэбэ

Энэ оной декабриин 10-да, Эстониин онсо посланник ба бүринэрхэтэ министр г. Рей болбол Эстонско армиин главнокомандовалагша генерал Лайдонерэй хүндэлэлдэ обед үгэбэ.

Обедтэнь, СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ ба СССР-эй гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүх. В. М. Молотов, Оборонын Арадай Комиссар, Советскэ Союзай маршал нүх. К. Е. Ворошилов, гадаада худалдаанай Арадай Комиссар нүх. А. И. Микоян, Уһан-Сэрэгэй Флодой Арадай Комиссар, хоёрдохи рангын Флодой Флагман нүх. Н. Г. Кузнецов, Оборонын Арадай Комиссарай орологшо, Советскэ Союзай маршал нүх. С. М. Буденный, Гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орологшо нүх. В.П. Потемкин, РККА-гэй Генеральна штабай начальник, нэгэдэхи рангын командарм нүх. Б.М. Шапошников, Оборонын Арадай Комиссарай орологшо, хоёрдохи рангын командарм нүх. А. Д. Локтионов, комкор нүх. Р. П. Хмельницкий, нүх. В.Н. Барков, полковник нүх. Е. Е. Цуканов, полковник нүх. Г.И. Осетров, нүх. Н.И. Семенов, хабаадалсабад.

Дурасагдаһан нюурнуудһаа гадна, Латвиин посланник г. Коциньш, Литвын посланник г. Наткевичиус, полковник г. Саарсен, Эстонско миссиин военнэ атташе, г. Синка Литовско миссиин военнэ атташе полковник г. Заскевичиус, Латвийска миссиин военнэ атташе г. Залитис, Капитан г. Яксон ба Эстонско миссиин состав байлсабад.

ҺҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

МНР ба Манчжоу-Го хоорондохи хилые конфликтын райондо тододхохын тула хоёр талаһаа бүридэһэн комиссиин хүдэлмэринь Чита городто нээгдэбэ

Чита, декабриин 8. (ТАСС). Һаесын конфликтын районда, МНР ба Манчжоу-Го хоорондохи хилые тододхохын тухай Молотов ба Того хоёрой хэлсээнэй үндэһөөр, хоёр тээһээ бүридэһэн, советско монгольско ба японо-манчжурска комиссиин конференци 1939 оной декабриин 7-до ССР Союзай территори дээрэ, Чита городто нээгдэбэ.

ССР Союзай правительствын түлөөлэгшэ комбриг М. Богданов заседаниие нээбэ. Правительственнэ эдэ түлөөлэгшэдэй харилсан танилсаһанай ба амаршалалсаһанай һүүлээр, комисси болбол комиссиин саашанхи хүдэлмэриин гуримые ба процедурые зүбшэн хэлсэлгэдэ ороһон байна.

Чита, декабриин 10. (ТАСС) Монгол Арадай Республикын ба Манчжоу-Го хоорондохи хилые тододхохын тула хоёр тээһээ бүридэһэн комиссиин хоёрдохи заседани, 1939 оной декабриин 9-дэ 11 часта, Чита городто, японо-манчжоу-Говско талын түлөөлэгшэ г. Кубота гэгшын түрүүлэлгэ доро нээгдэбэ. Тэндэ, заседаниин процедура хэлсэгдэһэн ба тогтоогдоһон байна. Заседанинь үдэшын 6 часта хаагдаба. Хоёр тээһээ бүридэһэн комиссиин удаадахи заседанинь 1939 оной декабриил 11-дэ болохо.

ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ АРАДАЙ КОМИССАРИАДТА

Финляндска Демократическа Республикын правительствaар мэдүүлэгдэһэн хүсэлэй ёһоор, Финляндиин эрье ба тэрээниие зубшаһан, Ботническа заливһаа хойшоо байгаа Торнио мүрэнэй адагһаа Финскэ залив дээрэ зүүн долготагай 23 градус 50 минутын меридиан хүртэр, уһанууд болбол энэ жэлэй декабриин 8-һаа хойшо блокировалагдаба гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй Арадай комиссариат хадаа Москвадахи посольствонууд ба миссинүүдэй мэдэрэлдэ табиба. Декабриин 9-һөө хойшо энэ зонодо ябалга хадаа аюултай гэжэ соносхогдобо.

Эдэ хэмжээябуулганууд хадаа Аландска архипелагые дайранагүй, юуб гэхэдэ, тэрэ гү, али тэрэнэй уһань, Финляндска Демократическа Республикада ба тэрэнэй арадай правительстводо эсэргүү военнэ операцинуудта хабаатай зорилгонуудтайгаар сэхэ гү, али далдаар ямар нэгэн талаһаа хэрэглэгдэхэгүй байна.

Германска Трансоцеан агенствын мэдээсэл

Берлин, декабриин 10. (ТАСС). Германска Трансоцеан агентство хадаа радиогоор иимэ мэдээнүүдые дамжуулна: «Финляндско-русска конфликтын болоһон үеһөө эхилээд, Германи хадаа Финляндиие военнэ материалнуудаар сэхээр гү, али далдаар хангахаяа болиһон байна гэжэ Трансоцеан агентство мүнөөдэр найдалгата источникһоо мэдэбэ. Финляндида эльгээгдэһэн военнэ итальянска самолёдуудые германска территори дээгүүр ниидэн гарахыень зүбшөөрэжэ, Германи хадаа Финляндиие сэрэгэй материалнуудаар хангалгаяа үргэлжэлжэ байһан хэбэртэйгээр мэдээсэһэн шведскэ мэдээнүүд хадаа ямаршье үндэһэгүйгөөр, характеризовалагдана. Энээндэ адали бүхы мэдээнүүд хадаа русско-германска харилсаануудые муудхахын зорилготойгоор тараагдана гэжэ Берлиндэ тэмдэглэнэд».

ХИЛЫН СААНА

Францидахи коммунистнуудые арестовалгада.
«Һуни шимээгүйгөөр үнгэрөө. Патрульнуудай тон активность тэмдэглэгдэбэ»? (Французска генеральна штабай коммюникэһээ).
М. Отаровай зураг (ТАСС-ын фото-клишэ).

Японидо эдеэ хоолой дутагдал

Токио, декабриин 8. (ТАСС). Японидо эдеэ хоолой дутагдал үдэр бүри үшөө ехээр үзэгдэжэ байна. Илангаяа бэрхэтэйнь—городуудые рисээр хангаха тухай асуудал байна. Провинцинуудта рис худалдажа абаха гэһэн правительствын хэмжээабуулганууд хадаа хүлеэгдэһэн результадуудые үгөөгүй. Городуудта һүүлэй үедэ мимл 500 мянган коку рис (коку —160 кг.) оробо. Тиин правительствонь рис үйлэдбэрилэгшэ префектурануудһаа 6,5 миллион коку рис худалдажа абаха гэжэ хараалһан байгаа. Городуудта рисай багаар ороһонойнь шалтагаанууд: центральна ба урда Японидо ба Корейдэ рисэй муу ургалга ба үнгэрһэн жэлэй запасые 50 процентһээ дээшэ хороолгодо байна. Тэрээнһээ гадна, бусад олон префектуранuудта рис наймаалагшад хадаа спекулятивна зорилгоор рисые нюужа байна.

Мүнөөдэр японско газедүүд бүгэдөөрөө шахуу рисэй дутагдалда анхаралаа ехээр табина. Мүнөө хүртэр ябуулагдажа байгаа хэмжээнүүдэйнь результадгүй байһан дээрэһээ, правительство хадаа рисые баалалтаар худалдажа абаха тухай законые хүсэндэнь оруулха баатай болоно гэжэ тэмдэглэнэд.

«Хоккай таймс» газета болбол 200 мянган хүнзонтой Хокадата город рисгүй үлэбэ гэжэ мэдээсэнэ. Энээнтэй хамта Хокадата городой мэр болбол энээн тухай түргэн хэмжээнүүные абахыень губернаторые гүйхаяа Саппоре гараба.

Францидахи реакциин добтолго

Брюссель, декабриин 9. (ТАСС). Французска газедүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, полици хадаа декабриин 6-да муниципальна советник коммунист Вассарые арестовалба.

Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин предательска политикые дэмжэлгэһээ арсаһан Лион городой профсоюзна 22 организацинууд хадаа Лионско ажалай биржын гэрһээ гаргагдажа байна.

* * *

Париж, декабриин 8. (ТАСС). Гавас агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Лан районой (На-де-Кале департамент) түмэр харгынхидай профсоюзай генеральна секретарь Морис де Луазом ба энэ профсоюзай казначей арестовалагдаба.

Францида еврейнvvдые сохино

Лондон, декабриин 7. (ТАСС) «Ньюс Кроникл» газедэй мэдээсэһэнэй ёһоор, францидахи польско легион гэгдэдэгтэ оруулагдаһан 50 шахуу еврейнүүд, полягуудаар сохигдоһон байна. Хэдэн хүнүүд ехээр шархатаба. Гуринуудые дахин байгуулахын тула полици асаргадаһан байна. Сохюулагдаһан еврейн үүдые, французска частьнуудта алба хахыень эльгээбэ. Францида польско офицернүүдэй бии болоһонтой дашарамдуулан антисемитскэ настроени юрэнхыдөө шангадаба гэжэ газета тэмдэглэнэ.

Маллард гэгшэ арестовалагдаба

Нью-Йорк, (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үйлэдбэриин профсоюзуудай канадска конгрессын секретарь Маллард болбол правительствын военнэ хэмжээнүүдые критикэлэн выступалһанайгаа һүүлдэ. ороной обороныи талаар, законуудые эбдэбэ гэһэн гэмнэлгээр арестовалагдаба.

Коммунистнууд ба партийнабэшэнvvдэй Сталинска блогой кандидадуудай тvлөө агитацие vргэнөөр дэлгэрvvлэе!

* * *

ДАНИИЛ ГАВРИЛОВИЧ СОКТОЕВ

Даниил Гаврилович Соктоев болбол Алайрай аймагай (Иркутска областиин, Усть-Ординска Бурят-Монгол округ) Куйтинска булсоведэй, үгытэй таряашан Соктоевай бүлэ соо, 1912 ондо түрэһэн юм.

Даниилын бага балшар наһанынь хүндэ хүшэр условидо үнгэрөө. Тэрэнэй арай гэжэ нэгэ наһа хүрхэдэнь эсэгэнь нүгшэһэн байна.

1923 онһоо эхилжэ һургуулида һуража захалба. 1930 ондо долоонжэлэй һургуулиие дүүргэжэ гараһан юм. Тэрэнэй һүүлдэ, партийно-советскэ харюусалгата хүдэлмэринүүдтэ дэбжүүлэгдээ һэн.

1930 ондо Ленинско-Сталинска комсомолой член болоо. 1932 онһоо коммунистическэ партиин член Эхирит-Булагадай ба Түнхэнэй аймагуудаар, комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэринүүдтэ, олон жэлэй туршо соо хүдэлмэрилээ.

Эдэ бүхы харюусалгатай постнуудта байхадаа нүхэр Соктоев хадаа Эхэ орондоо эсэстээ хүртэр преданнэ байһанаа ба өөрынгөө организаторска гайхамшаг шадабарие харуулһан байна.

1934 ондо, Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армида абтаба. Советскэ гражданинай, энэ хүндэтэ уялгые дүүргэжэ байхадаа, нүхэр Соктоев боевой ба политическэ бэлэдхэлдээ эрхим жэшээнүүдые харуулдаг байгаа. Тэрэ болбол советскэ омог танкистнуудай нэгэниинь болоһон юм.

1937 ондо, Армиһаа ерээд, Түнхэнэй «Красное знамя» гэжэ райгазетын харюусалгата редактораар хүдэлмэрилээ.

Даниил Гаврилович хадаа багшын специальноститай. Редактораар хүдэлмэрилһэнэйгөө һүүлдэ Кыренскэ дунда һургуулида багшаар хүдэлмэрилһэн байна.

1939 ондо, БМАССР-эй Наркомпрос хадаа Улан-Удын №20 хүсэдбэшэ дунда һургуулида, директор болгон дэбжүүлһэн байна.

Энэ оной ноябрь һараһаа хойшо нүхэр Соктоев болбол ВКП(б)-эйн Заудинска айкомой агитаци ба пропагандын таһагые эрхилэгшээр хүдэлмэрилнэ.

Һаяхан нүхэр Даниил Гаврилович хадаа Заудинска Райсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

Ц. ОРОНГОЕВ

* * *

КУЗЬМА ПЕТРОВИЧ ЛАРИОНОВ

Нүх. К. П. Ларионов болбол Ивановска областьда (урдань Владимирска губернидэ) үгытэй таряашанай бүлэдэ түрэһэн байна. 1920 ондо Кузьмагай эсэгэнь наһа бараһан юм. Бага наһатай табан үншэн хүүгэд үлээ һэн. Кузьма болбол Московско ба Ивановска областьнуудай деревни ба селонуудаар баяшуудта пастух болжо эхилһэн байна.

1929 ондо нүх. Ларионов болбол Ленинско-Сталинска комсомолой зэргэдэ орожо, пионерскэ ба комсомольско хүдэлмэридэ, общественнэ, политическэ ажабайдалда хабаалдажа захална.

1931-33 онуудта, комсомолой Первомайска ба Меленковскын городской райкомуудта (Ивановска область) пионернүүдэй райбюрогой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилээ.

Тэндэһээ, 1933 ондо ВЛКСМ-эй Ивановска Обком болбол ВЛКСМ-эй ЦК-гэй дэргэдэхи, хүүгэдэй коммунистическэ хүдэлөөнэй кадрнуудай дээдэ һургуулида һуралсахые командировалба. 1934 ондо, һургууляа дүүргэһэнэйнь һүүлдэ, комсомолой Центральна Комитет болбол нүх. Лариновые Бурят-Монгол Республикада комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ командировалаа.

Нүхэр Ларионов болбол Бурят-Монголдо 6 жэл шахуутай хүдэлмэрилжэ байна. ВЛКСМ-эй Обкомдо пионернүүдэй таһагай эрхилэгшээр 2 жэл ба БМАССР-эй Наркомпросто библиотекын управлениин начальнигаар мүн 2 жэлдэ хүдэлмэрилһэнэйгөө һүүлдэ, ВКП(б)-эйн Городской Центральна райкомой аппарадта партийна хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэһэн байна. 1938 оной һүүлээр, комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ һунгагдажа, комсомолой Центральна райкомой секретаряар хүдэлмэрилжэ байтарань, ВЛКСМ-эй Горкомой секретарь болгон дэбжүүлһэн байна. Нүх. Ларионов болбол ВКП(б)-эйн член.

* * *

Кузьма Петрович Ларионов болбол Бурят-Монголой Хүдөөажахын техникумай студентнүүд, һургагшад ба служащинарай хамтын суглаагаар Улан-Удын городской ажалшадай депутадуудай Советэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

Н. Цыбенов

Мария Дмитриевна Воробьева

Мария Дмитриевна болбол 1903 ондо, Украинска үгытэй таряашанай бүлэдэ түрэһэн байна. Түрэһэнэйнь хойно уданшьегүй Марусиин гэртэхин Амур нүүжэ ерэбэ. Эсэгэнь почтово-телеграфна служащаар хүдэлмэрилжэ эхилээ һэн. Бүлэ дотороо хамта 6 хүнүүд байгаа.

Бүлынь членүүдэй олон байһан дээрэһээ, эсэгынь заработна хүлэһэн (үдэрэй 50-60 мүнгэ абадаг байгаа) тэдэнэрэй эдихэ ба үмдэхэдэнь хүрэдэггүй байгаа. Хэды иимэ бэрхэшээлнүүдэй байбашье, хүүгэдээ һургуулида һургахые оролдодог һэн.

Марусиин 7 наһатай байхада, гэртэхиниинь деревниһээ Благовещенск городто нүүжэ ошобо. Мария Дмитриевна болбол тэндэ эхин һургуулида ороо һэн. Удаа тээнь гимназида һуралсажа, 1918 ондо тэрэнээ дүүргэһэн юм.

Октябрьска социалистическэ революци, советскэ засаг болбол Мария Дмитриевнада зол жаргалта, сэнгэлиг хүхюун ажабайдалай үргэн зам нээгээ. 1924 ондо, тусхай сэрэгэй Н-скэ частиин машинисткаар хүдэлмэрилжэ байхадаа, өөрынгөө эрдэмые дээшэлүүлхын түлөө угаа ехээр оролдодог байгаа. 1924 ондо сентябрь һарада Иркутска университедэй, медицинскэ факультедтэ оробо.

Эрхимээр һуралсахын түлөө үдэр һүниие илгадгүй һуралсахатаяа хамта, общественнэ хүдэлмэридэ угаа активнаар хабаадалсадаг байгаа. Һургууляа дүүргэхэдэнь, Бурнаркомздрав хадаа нүхэр Воробьевае Яруунын аймагай, Сосново-Озерскын больницада хүдэлмэрилхыень эльгээһэн байна.

Эндэ отличноор хүдэлмэрилээ. Общественнэ хүдэлмэридэ мүн лэ активнаар оролсоһон ба арадай дайсадай хог богуудтай эрэдээр тэмэсэһэн байгаа. Эрхимээр хүдэлмэрилһэн дээрэһээнь, аймагай местком хадаа Бурят-Монгол республикын 10 жэлэй ойн праздниктай дашарамдуулан Мария Дмитриевнае грамотаар ба үнэтэ бэлэгээр шагнаһан байна.

Мария Дмитриевна болбол 1933 ондо, Улан-Удэ городой центральна поликлиникын хирургическэ кабинедые даагшаар дэбжүүлэгдэбэ. Эндэ хүдэлмэрилжэ байхатаяа хамта, өөрынгөө шадабарие улам дээшэлүүлхын тула областной больницада хүдэлмэрилэлсэдэг байгаа.

1935 онһоо 1937 он хүртэр, шуһаһэлгэтын Улан-Удын станцида хирургээр хүдэлмэрилһэн ба мүнөө тус станцие эрхилэгшээр хүдэлмэрилнэ. Медицинскэ залуу хүдэлмэрилэгшэдтэ анхаралтайгаар туһалдаг байна.

Нүхэр Мария Дмитриевна хадаа образцово хүдэлмэриингөө түлөө БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй хүндэтэгын грамотаар ба «Здравоохранениин отличнигта» гэһэн значогоор шагнагдаһан байна.

Ленин-Сталинай хэрэгтэ преданнэ, Эхэ ороной үнэн басаган, партийнабэшэ большевик нүхэр Мария Дмитриевна Воробьева хадаа Областной больницын коллективээр, Городской Советэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн байна. Воробьева болбол һунгуулиин №35 округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөө.

Ц. Кижингинекий

Сталинска блогой кандидадууд һунгагшадтаяа уулзабад

Декабриин 10-най үдэшэ, Улан-Удын № 7 эхин һургуулиин клуб соо, Городской Советтэ һунгаха һунгуулиин № 26 ба Центральна Райсоведтэ һунгаха һунгуулиин № 21 округуудай һунгагшад болбол өөһэдынгөө кандидадуудтай уулзаба.

Эндэ № 1 дунда һургуулиин коллективэй хамтын суглаагаар. Городской Советэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, тус һургуулиин һургагша - отличница нүхэр Мария Прокопьевна Хохлова өөрынгөө ажал-ябуулга тухай хэлэхэ зуураа, мэдүүлбэ: «Депутат болбол тэрэ хадаа арадай туһамаршa гээшэб, ...тэрэнэй эльгэгдэмэл гээшэб гэжэ мэдэхэ ёһотой» гэжэ, арадуудай инаг вождь нүхэр Сталин зааһан байна; тиимэ тула, таанараар намда үзүүлэгдэһэн агууехэ найдабарие хүндэтэйгөөр дүүргэхэб».

Удаань, Наркомземэй коллективээр, Городской Центральна Райсоветэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Алексей Иванович Попов выступалба. Тиигээд, найдалгата нюурнууд нүхэр Рубцов ба Панчукова гэгшэдэй выступалһанай һүүлдэ, һунгагшадай зүгһөө нүх. Буринов выступалхадаа, — манай округуудай һунгагшад хадаа, һунгалтын үдэр —декабриин 24-дэ өөһэдынгөө эрхимүүд—Сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэхэбди—гэжэ мэдүүлбэд.

Н. Ц

Дvлэтэ патриодуудай тулөө голосовалхабди

Тарбагатайн районой Пестрево селодохи «Великая стройка», «Путь большевика» колхозуудай эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигууд болбол өөһэдынгөө кандидадуудтай уулзахын тула, клуб соогоо суглараба.

Эдэ колхозуудай колхознигуудай. һунгалтын урда тээхи хамтын суглаагаар, Тарбагатайн Райсоведэй депутадуудта кандидат болгон дэбжүүлэгдэһэн, арадай үнэн хүбүүн, ВКП(б)-эйн член, Тарбагатайн МТС-эй директор нүхэр А. Г. Дмитриев хадаа һунгагшадайгаа урда выступалба.

Һүүлээрэнь, һунгагшад нүхэд Мартемьянов, Ардикальцев ба хамтадаа 4 хүнүүд үгэ хэлэбэд. Тэдэнэр болбол партиин хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ, үнэн сэхээр хүдэлмэрилдэг нүхэр Дмитриевэй ажал-ябуулга тухай хэлэһэн ба тэрэнэй түлөө голосуудаа үгэхыень, бүхы һунгагшадые уряалһан байнад.

ШЕВЧЕНКО

СОЛОТО ХОНИШОН

Хориин аймагай, Хэжэнгын сомоной, «Комсомол» колхозой член нүх. Цымпилова болбол хониин ажалда 6-дахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Нүх. Ханда Цымпилова хадаа түрүүшын 4 жэлэй туршо соо, энэ хүдэлмэреэрөө эрхим жэшээнүүдые харуулаа. Тэрээнэйгээ результадта, колхозойгоо түрүү стахановцуудай зэргэдэ оруулагдаа һэн.

1937 он.. Тэрэ жэлдэ колхозонь хониин ажалайгаа бригадна системые болюулажа, ферма эмхидхээ бэлэй. Тиихэдэ, хони харууһалгаар баян опыдуудтай болһон эрхим колхозница—стахановка нүх. Ханда хадаа 150 толгой эхэ хонидые даажа абаад, хүдэлмэрилһэн байгаа. Хандын эсэшэгүй, энергичнэ ажалай результат ехэ. ОТФ-эйн хүдэлмэридэ ороһон түрүүшынгээ жэлдэ 150 эхэ хонидһоо 170 толгой хурьгадые абажа, нэгэшье хоролтогүйгөөр үсхэһэн юм. Мүн, 1938 ондо 168 толгой эхэ хонидһоо 216 хурьгадые түрүүлээ.

Эдэ жэлнүүдэй туршо соо, нүх. Цымпилова болбол хониүсхэбэрилгөөрөө—эрхим жэшээнүүдые харуулхаһаа гадна, тэрэнэй продуктивностиие дээшэлүүлгэ, илангаяа үүлтэрынь һайжаруулга ба ноохо хайшалалга гэхэ мэтээр үйлэдбэриингөө планиие үлүүлэн дүүргэжэ, бүри һайнууд показательнуудые туйлаһан байна.

—Колхоздоо үнэн сэхээр хүдэлмэрилэһэнэйгөө ашаар,—нүх. Цымпилова хэлэнэ,—Москва ошожо, хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа, өөрынгөө эхэ ороной социалистическэ ажахын бүхы һалбари дээрэ туйлагдаһан гайхамшаг амжалтанууд ба түрүү колхозуудай, фермэнүүдэй ба колхознигуудай эрхим опыдуудтай танилсааб.

Нүх. Цымпилова болбол выставкэһээ бусажа ерээд, өөрынгөө хүдэлмэри дээрэ нэлеэд хубилалтануудые гаргаа. Жэшээлхэдэ, зоотехническэ заабаринуудай ёһоор, хонидойгоо бэлшээрилгые үдэр бүхэндэ һэлгүүлэн, адууладаг болоо. Мүн, хүйтэн болоод эхилхэдэнь, туранхай—тэжээбэриин хонидые һүрэгһөөнь илгажа, тусхай тэжээлдэ оруулаа.

Гадна, нүх. Ханда Цымпилова энэ үбэлые тон һайн бэлэдхэлтэй ээр угтаба. Мүнөө, бүхы хонидоо дулаан байраар хүсэд хангаа. Тэрэшэлэн, 1940 ондо абтаха хурьгадай дулаан байрые, тус-тустань таһалгануудтайгаар барюулаа. Хонидойгоо эдэ байрануудта бүхэли үбэлдөө хүрэхөөр хуурай түлеэ бэлэдхээ.

Солото хонишон нүх. Ханда Цымпилова болбол хони харууһалха ажалда һайнаар хүдэлмэрилөөд хизаарладаг бэшэ. харин колхозой дундахи общественнэ хүдэлмэринүүдтэ активнаар хабаадалсадаг.

Нүх. Ханда хадаа партиин членэй кандидат. Өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгые тон хүндэтэйдэ тоолоно. Мүнөө, нютагуудахи Советүүдтэ һунгаха һунгуулиин окружной комиссиин членээр хүдэлмэрилжэ байна.

Б. Ононский.

Федор Чирченко

Федор Иванович Чирченко хадаа түмэр замай транспортын юрын сторож-хүдэлмэришэн. Иван Чирченкын бүлэ соо, 1906 ондо түрөө һэн. Түрэһэн нютагань, Авдеевкэ (Украинада) гэжэ бэшыхан станци юм. Бага наһандаа тулиха зобохые, үлэсхэ даарахые үсөөн бэшэ үзөө. Царска засагай үедэ хүдэлмэришэд, илангаяа, түмэр замай транспортын хүдэлмэришэд хадаа тэсэшэгүй муу условитой байгаа, ажалань тон хүшэр хүндэ байһан юм. Иимэһээ бэшыхан Федорой эсэ э, Иван Чирченко болбол бүлэнэрээ тэжээхын тула, һүнөөр үдэрые хэжэ хүдэлмэрилдэг бэлэй. Федор Иванович, арбаад наһатайһаа эхилжэ, хара хүдэлмэри хэжэ эхилээ. Анхан түрүүн, абынгаа хүдэлмэрилдэг газарта, удаа тээнь слесарь-һурагшаар, тэрэнэй һүүлдэ, токариин туһалагшаар 1923 он хүртэр хүдэлмэрилээ. 1923 ондо, Федор хадаа Ленинско-Сталинска комсомолой зэргэдэ ороо һэн. Нүхэр Чирченко болбол 1927 он болтор түмэр замай транспортын депонууд дээгүүр, кочегараар, машинистын туһалагшаар хүдэлмэрилэһэн байна тиигээд, түмэр замай транспортын инженернүүдэй Московско институдай дэргэдэхи рабфагта командировалагдаһан байгаа.

1935 ондо, тус институдые һайнаар дүүргэжэ, инженер нэрэзэргэтэй боложо гараа һэн. Юрын кочегарһаа, иимэ дээдэ эрдэмтэй инженер бололгодонь хэн туһалааб? «Алдарта большевистскэ парти ба агууехэ Сталин болбол эрдэмдэ һураха үргэн зам нээжэ үгөө»—гэжэ, Федор Чирченко омогоор хөөрэнэ.

СССР-эй замхарилсаанай Арадай комиссариат хадаа Федор Ивановичые Улан Удын деподо эльгээһэн байна. Эндэ ерэһэн сагһаа хойшо, нүхэр Чирченко болбол түргэнөөр урган, өөрынгөө үнэн ажал ба үндэр шадабарие элитөөр харуулаа. Анхан механическа цехын мастераар, тиигээд, техническэ бюрогой начальнигаар, старша инженерээр, депогой начальнигые орологшоор хүдэлмэрилһэн байна. 1938 оной апрельдэ, депогой начальнигай постдо дэбжүүлэгдэһэн байгаа.

1938 онһоо хойшо, агууехэ коммунистическэ партиин членэдэ кандидат. Нүх. Федор Чирченко хадаа алибүхы общественнэ хүдэлмэридэ тон активнаар, угаа ехэ энтузиазмтайгаар хабаадалсана.

Энэ деподо анхан ерэхэдэнь, депо болбол ехэхэн гээгдэлдэ байһан юм. Арадай бузар муухай дайсадай, троцкистско-бухаринскэ агентнуудай хоролголго болоһон байгаа. Нүхэр Федор Иванович хадаа комсомольцуудтай, партийна ба партийнабэшэ большевигүүдтэй, Ленинско-Сталинска партиин хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ хүнүүдтэй хамта, хатуу шангаар ба энтузиазмтайгаар тэмэсэжэ, дайсадай хорололгын хойшолонгуудые усадхажа, депое гээгдэлһээнь гаргажа шадаһан байна. Мүнөө депонь түрүү предприятинуудай нэгэн болонхой.

* * *

Намар болоһониие гэршэлэн, газаа бордооһотойгоор, бага-багаханаар һалхилна. Үдэшын юһэн часай гудок шангаар, суурятан ханхинна. Федор Иванович болбол уран зохёолой литературые уншажа һуугаряа, ханада байһан баяанаа абажа «Катюшые» наадана. Сонхо тээшээ харахадань, урдаһаа нэгэ хүн шамдууханаар гэшхэлэн ерэбэ. Удаашьегүй депогой парткомой секретарь нүхэр Данилин орожо ерээд энеэбхилэн, Федор Ивановичын гарынь бариад,—«агууехэ шагналтай дашарамдуулан, шамая амаршалнам» — гэхэдэнь, Федор Иванович—«ямар шагнал гээшэб?»—гээд түргөөр асууна.

Нүхэр Данилин болбол карманһаа, шэнэхэн центральна газета гаргаад, СССР-эй Верховно Советэй Указ соо бэшээтэй байһан, тэрэнэй нэрые харуулна.

Нүхэр Федор Иванович Чирченко болбол оронойгоо солото транспортнигуудай нэгэндэ тоологдожо, ССР Союзай дээдэ шагнал—«Ажалай улаан тугай» орденоор шагнагдаһан байгаа. Энэ үдэр (ноябриин 24) хадаа нүхэр Федор Чирченкэдэ мартагдашагүй үдэр! Энэ хадаа барагдашагүй ехэ баярай үдэр!

Урда үдэрэнь, нүхэр Федор Иванович хадаа Улан-Удын Городской Советэй депутадуудта кандидат болгон дэбжүүлэгдээ һэн. Иигэжэ, удаа-удаагаар мартагдашагүй хоёр ехэ зол, нүхэр Федор Чирченкын ажабайдалдань тохёолдоһон байна.

Ленинско-Сталинска комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн, Советскэ ороной солото патриодуудай нэгэн орденто нүхэр Федор Иванович Чирченко болбол арадай агууехэ найдабариие хүндэтэйгөөр дүүргэхэ байһандань ямар һэжэг байхаб!

Ц. Оронгоев.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центро союзная, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44, отв. секретаря—3-23, отд. партийной жизни — 7-55-2 зв., сельхозотдел— 7-55, отдел кадров — 5-07.

Типография НКМП БМАССР. Бургаавлит № 2346